

МАМЛАКАТ БЎЙЛАБ ЯНГИЛИКЛАР, ВОҚЕАЛАР, ТАФСИЛОТЛАР

Таълим

Халима Худойбердиева номидаги ижод мактаби гарчи умумталим муассасаси бўлса-да, ўқув юртидаги савия дарражасини олий ўқув юртига мензаса бўлади. Ўқув-тарбия дастуридаги тифизлик, чукур билим беришга асосланган ўзига хос дарс жараёнлари ва пировардидаги ўкувчиларининг билим дарражаси юкорилиги фикримизга далолатdir.

ИЖОДНИНГ ЖОЗИБАДОР ОЛАМИ

“Мактаб ичидаги мактаблари бор” ўқув маскани деб аташ ҳам ўринлидир. Чунки ўкувчилар дарсдан сўнг из эмас, 12 та ихтисосластирилган тўғракдаги машгулотларда катнашиш имконига эга. Тўғракларки, барчаси аниқ жадвал ва ўкувчиларот режаси асосида фаолият юритади. Таъбид жоиз бўлса, ҳар бир тўғрак ўз ўйналиши бўйича мумкаммал маҳорат мактаби санаади.

— Тўғраклар самарадорлигини оширишда, аввало, уларнинг мураббийларини танлашга aloҳидаги ўтибор каратганимиз, — дейди ижод мактаби директори, Олий Мажлис Сенати аъзоси Покиза Ахмеджанова. — Маълумки, ижод мактаблари ўқитувчилари белгиланган имтиҳон-

Хаёт завқи

ҚАМИШНИ «САЙРАТГАН» УСТА

Дехқонободда Наврӯз тантаналари тоғликларнинг кўнгли, феъл-атвори каби кенг, поёңсиз киру адилар багрида, дашту далаларда нишонланади. Қишлоқшодар, маҳаллaldoшлар Наврӯз байрами баҳонасида кенг далада тўғланиш милий таомлар пиширади. Кураш, кўлтари, чиллак, арқон тортиш каби ўйинлар ташкил этади. Миллий куй ва оҳанглар дилларга ўзгача түйгулар бахш этади.

Айниска, Дехқонободдаги Наврӯз сайиллари халқимизнинг қадимий созлари — най, дўмбира, чанқовузу сибизгларсиз ўтмайди. Аксарият дехқонободликлар бу созларни чалишини хуҷа курдади. Аммо уларни ўз усталир чалганида бу митти созлар том маънода “сайраб” кетади.

Деконободнинг Усмондара қишлоғида туғилиб vogя етган Ахмад баҳши Жўраев ҳам сибизга устаси. Қайси таддигра йўл олмасин, чўнгага сибизга билан боради. Еш-яланлар дарров уни ўраб олиб, сибизга чалиб беришини сўрайди. Бу йил 65 ёшли қаршилаган Ахмад бобо шу ергаги харсанглардан бирининг устига чўйкалаб, ўтган кузда қамишдан ўзи ясаган сибизгасин олади. Кенг далан митти сознинг гоҳ мунгли, гоҳ ўйнонк садоци тутади.

— Миллий чолгу асблорларида чалинган кўйларда халқимизнинг қадимиий урф-одатлари, маданияти, бой тархи мушсасам, — дейди Ахмад баҳши Жўраев. — Сибизганинг бошқа созлардан фарки, уни фақатнина қамишдан кўлда яшашни мумкин. Ҳеч қандай технологиялар ёрдамида бу созни ясаб бўлмайди. Ясангиз-да, овози қамишникеди чикмайди. Ўзим сибизга чалишини ҳам, уни ясашни ҳам ёшлигимда бобомдан ўрганганиман. Эллик йилдан бўён мунтазам чалиб келаман. Яхши сибизга ясаса қишидан катта тажриба, ўз ишига бўлган меҳр ва иштиёқни талаб этади.

Бахшининг айтишича, сибизга ясаш қамиш танлашдан бошланади. Имкон қадар сувни кам ичган, етилиб писхан ва керакли ўчамдаги қамиш поясини олиб, тоза ва салқин жойида обдан куритилади. Қамиш тўлиқ тайёр бўлгачгина, сибизганинг ясашга киришилади. Уста ўчамларга, айниска, сибизганинг “тилини чиқариш”га жуда эътибори бўлиши керак. Озигина ҳафсаласизлик ҳам кутилган оҳангни бермайди.

Ахмад баҳши Жўраев нафакат чанковуз, най чалишда, балки ясашади ҳам моҳир. У бугун ўчамларга ҳам халқимиз милий маданиятининг ўзвий бир бўлғаги бўлган бу созларни ясаши ва чалишини ўргатиб, уларнинг оҳангларини тарғиб килиш ва саклаб қолиша ўз хиссасини кўшиб келмокда.

Жаҳонгири БОЙМУРОДОВ
(«Халқ сўзи»).

Яшаётган қадриятлар

Маълумки, Самарқанд VII асрдан бошлаб қоғоз ишлаб чиқариш билан машҳур бўлган. Унинг қоғозлари турли мамлакатларга кўп мисқорда олиб кетилган. Бу қоғозларнинг таърифи “Самарқанд сунтон қоғози”, “Самарқанд шойи қоғози”, “Мир Ибрагимий”, “Нимканоп” номлари остида жаҳонга ёйилган.

Бундай турларни яратишади хомашё сифатида паҳта, илак ва тут дарахти пўстлогидан кенг фойдаланилган. Илак толаларидан тайёлранган қоғозлар ута сифатли, пишик, юзаси жуда силлиқ новвот рангда бўлган. Ушагандан мулоим бўлиб, “илак” деб аталган. Сиёб ариги бўйида иккى мингга якин сув тегиромлари ишлаб турган. Уларнинг 400 дартиғида қоғоз ишлаб чиқарish йўлга кўйилган.

да чукур билим олиши учун катта имконият.

Ижод мактабида ўқиётган ўсимир борки, бирор тўғракда иштирок этади. Аксарияти бир эмас, бир не-

санчини аъзоси. Бу дегани, бундай ўкувчилар эрта-идин мактабни битириб, турли ихтисослик

бўйича тўғраклар аъзоларининг турли танловларда юкори профессионалларни таҳлилайди.

— Тўғраклар фаолиятининг катта самараси ўкувчиларимиз эриштётган ютукларда ҳам акс этмоқда, — дейди ижод мактаби директори ўринбосари Ахор Фатталов. — Бунга ихтисосликлар бўйича тўғраклар аъзоларининг турли танловларда юкори профессионалларни таҳлилайди.

Ахмадали ШЕРНАЗАРОВ
(«Халқ сўзи»).

тида жамланган. Масалан, Ўзбекистон Бадиий ижодкорлар уюшмаси аъзоси, “Дўстлик” ордени соҳиби Айнор Бойбеков “Тасвирия” ва амалий санъат”, Ўзбекистон ўкувчилар ишчоси аъзоси, “Шуҳрат” медали соҳиби Ҳуснинсон Ҳайят “Ёш ижодкорлар”, Сирдарё вилояти мусикали драма театрининг истебодли актёри Кандиёр Рустамов “Драма” тўғрагаримиз мактабда турли ихтисосликлар бўйича кенг назарий билим ва амалий кўнимка олмокда.

Хакикатдан, мазкур ижод мактаби ўз соҳаси бўйича вилоятада гина эмас, мамлакатимизда ҳам таникли ижодкорлар, санъат вақиллари, мутахассислар турли тўғракларни раҳбарлари сифатида таҳлилайди.

“Рақс” тўғрагарига раҳбари эса “Дўстлик” ордени соҳиби Ойша Айтбагамбетовадир. Таникли балет майстери олиб бораётган тўғракада.

— Тўғраклар профессионалларни таҳлилайди.

— Тўғраклар профессионалларни таҳлилайди.